

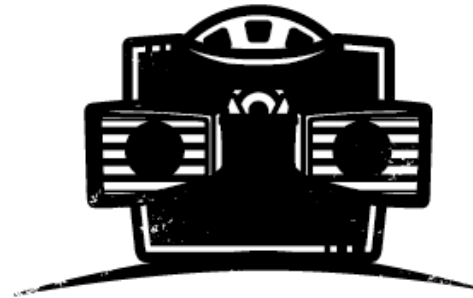
'50 tinten groen' *Klimaatgezonde speelplaatsen*

BS De Wijze Eik Mariakerke

Bart Straetman

speelconsulent

SPEELMAKERS

focus op speelplezier

Agenda

Project

Waarom

Valkuilen

Inspireren en

informereren

Klimaatgezonde speelplaatsen

Provincie Oost-Vlaanderen en MOS begeleiden scholen in een **2-jarig traject** naar een **groene, avontuurlijke, educatieve en klimaatgezonde speelplaats** in **20 stappen**

Ondersteuning in de vorm van **inspiratiedocumenten, begeleiding** op maat en **workshops**

Van ...

#klimaatgezonde speelplaatsen

#klimaatgezonde speelplaatsen

provincie
Oost-Vlaanderen

#klimaatgezonde speelplaatsen

provincie
Oost-Vlaanderen

Aandachtspunten

- **Klimaat en biodiversiteit**
- **Educatief gebruik van de buitenruimte**
- **Welbevinden en verbondenheid van de leerlingen en leerkrachten**
- **Verbreden van het sociaal netwerk rond de school**

Biodiversiteit en klimaat

Educatief gebruik van de buitenruimte

 DOSSIERBLAD 702: WATERKWALITEIT

Maak in de pool

GEUR	
zuiver water	geurloos
potje 1	
potje 2	
potje 3	

HELDERHEID		
zuiver water	helder	niet helder
potje 1	helder	niet helder
potje 2	helder	niet helder
potje 3	helder	niet helder

ZUURTEGRAAD		
zuiver water	goed	slecht
potje 1	goed	slecht
potje 2	goed	slecht
potje 3	goed	slecht

DIEPTE	
	cm
	cm
	cm

BESLUIT
de helderheid is
GOED SLECHT

BESLUIT
de zuurtegraad is
GOED SLECHT

GOED

Welbevinden en verbondenheid van leerlingen en leerkrachten

Verbreden van het sociaal weefsel rond de school

#klimaatgezonde speelplaatsen

MOS

provincie
Oost-Vlaanderen

20 stappenplan (1-10)

1. Registreer je als **MOS-school**
2. Stel een **werkgroep** samen
3. Laat je **informereren en inspireren**
4. Ontwikkel een **visie**
5. Bepaal je **communicatiestrategie**
6. Inventariseer mogelijke **helpers** en leg engagementen vast
7. Betrek het volledige **schoolteam**
8. Betrek alle **leerlingen**
9. Betrek de **ouders**
10. Denk na over de **educatieve** kansen

20 stappenplan (11-20)

11. Bespreek en maak het **vlekkenplan** op met ondersteuning expert
12. Toets het vlekkenplan aan de visie
13. Visualeer het **vlekkenplan**
14. Maak een **actieplan** op met timing
15. Bekijk de **financiële mogelijkheden**
16. **Activeer je partners**
17. **Realiseer** de klimaatgezonde speelplaats
18. **Open** de nieuwe speel- en leerplaats feestelijk
19. Stel een **beheersplan en risicoanalyse** op
20. Veranker het **educatief gebruik**

**Inspiratie via
workshop
50 tinten groen**

Visie

Participatie

Actie

#klimaatgezonde speelplaatsen

provincie
Oost-Vlaanderen

Workshops

Spelen en educatief gebruik

Nazorg en beheer

Ondersteuning bij elke stap

#klimaatgezonde speelplaatsen

provincie
Oost-Vlaanderen

Inspiratiedocumenten en -koffers voor doe-het-zelvers

Methodiek visie-ontwikkeling

Duur 1 uur

Terugblik op oefening sessie 1

- strategische en operationele doelstellingen: METHODIEK ALFADOELN
 - Iedereen kiest een foto (caldiscopio-kaarten) die voor zichzelf het waarom van het vergroeningstraject symboliseert.
 - Per 3: bespreken foto's aan elkaar.
 - Op een blad met de letters van het alfabet, per letter een woord schrijven die in relatie staat met het waarom van vergroenen.
 - De 5 belangrijkste woorden voor jullie aanduiden en hiermee een zin schrijven die (een doel binnen) je visie verwoordt
 Inspiratie visietekst De Kleine Prins, Lede
 - We overlopen de zinnen van elke groep.
 - Samen kunnen deze de visie bepalen en doelen inhouden
 - De directie kan dit samen met de werkgroep ruimer uitschrijven

Hoe communiceren?

- Brainstorm
 - Hoe? Website, folder, nieuwsbrief,...
 - Wie communiceert?
 - Aan wie communiceer je?

EIGENAAR:

TIMING:

provincie
Oost-Vlaanderen

www.oost-vlaanderen.be/klimaatgezondespeelplaatsen

Zoek gerechten, mode enzovoort.

bringing water

Kleuters verven letters op bevroren bankjes met warm water en een kwast, kleuteridee nl

Binnenblijven bij regenweer? De oplossing is een 'bottenrek'.

Kunst, fontein of speeltoestel?

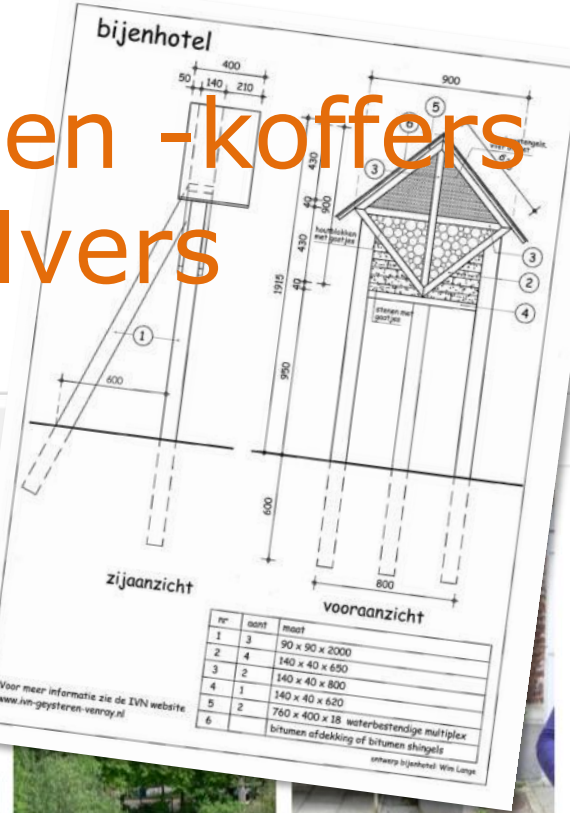
'Rivier' op schoolspeelplaats in Berlijn, bij warm weer gaat de regenwaterpomp aan!

Kunst, fontein of speeltoestel?

Pomp met houten speelgoed op een speelplaats in Berlijn

Deze regenont spaart veel water en neemt weinig plaats in (Prins Dries, Antwerpen)

#klimaatgezonde speelplaatsen

Begeleiding op maat

- Dienst NME Oost-Vlaanderen
- MOSbegeleiders
 - Sandra Vandevelde
 - Wouter De Tandt
 - Mike Stoens
 - Sarah Deprez
- Deskundigen van partnerorganisaties

Ondersteuning door experts

Fris in 't landschap

Peter Vosters

Katrijn Gijssels

Annelies Sevenant

Mier vzw

Goodplanet

VCOV

Springzaad

Gie Deboutte

Voedselbos

Regionaal Landschap

Meetjesland

Regionaal Landschap Vlaamse
Ardennen

Regionaal Landschap Schelde-
Durme

De Helix

Nicky Borremans

Groep Intro

Pro Natura

Kind en Samenleving

David Crabbé

Velt

Diëgo Van De Keere

MOSbegeleiders

Katinka 't Kindt

Cindy Madou

Jochen Doornaert (Speelbomen)

Bart Straetman (Speelmakers)

BOS+

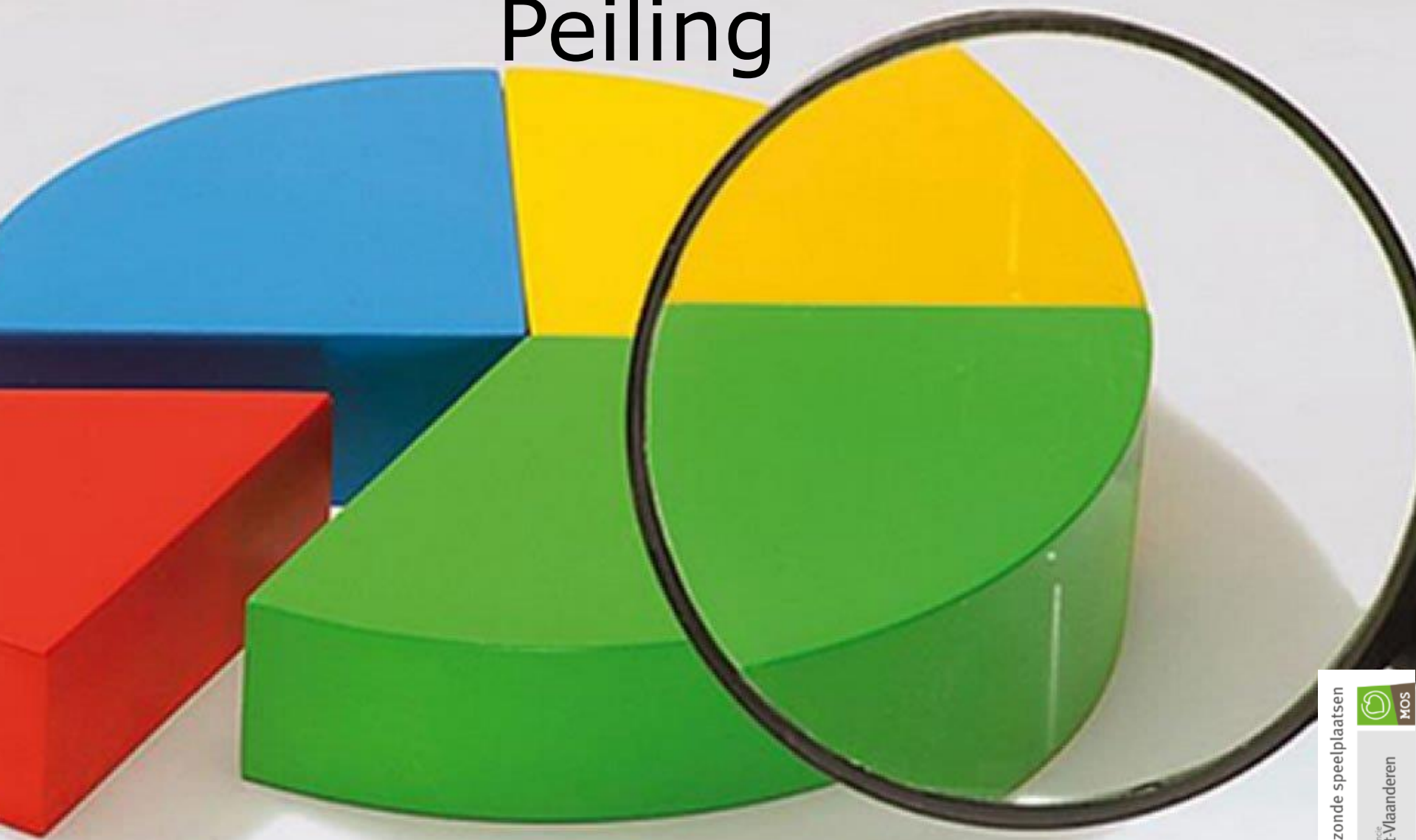
....

Workshops

50 tinten groen
Speelplaatsvisie
Participatie en draagvlak van het team
Praatplan
Risicoanalyse
Educatief gebruik van de buitenruimte
Moestuin, vierkantemetertuin,
permacultuur
Wilgenconstructies
Takkenwal/Vlechtwerk
Insectenhotel/Beestentoren
Buitenkeuken
Water op de speelplaats
Blotevoetenpad
Welbevinden en gezondheid
Dieren op school
Maak je speelplaats toegankelijk voor iedereen

Stel je speelplaats open voor de burenen!
Speel- en klimbomen
Creatief met
tegels/puin/stapelmuurtjes/mozaïek
Eetbare planten en fruit
Gevelgroen
Los materiaal
Vuur
Compost
Zintuigen
...

Peiling

A group of children, many wearing bright yellow safety vests and helmets, are lined up with their bicycles in a paved schoolyard. They are positioned in front of a large, two-story brick building with many windows. The sky is blue with some light clouds. The scene suggests a school activity or a community event.

**Dit is onze
droomspeelplaats ?**

De Wegel Eeklo

Of dit?

#klimaatgezonde speelplaatsen

MOS

provincie Oost-Vlaanderen

Of dit?

A photograph of two young boys sitting on a large, weathered log in a park-like setting. The boy on the left is wearing a black jacket and glasses, looking at a tablet held by the boy on the right. The boy on the right is wearing a red and white checkered shirt over a black t-shirt with 'N.71 STROM' on it, and is looking at a smartphone. A water bottle is on the log between them. In the background, there are trees and a building.

Waarom?

Voordelen voor kinderen en leerkrachten

- **Kinderen/jongeren met ADHD** kunnen zich **beter concentreren** als ze actief zijn in de natuur.
- Kinderen/jongeren met uitzicht op en contact met de natuur **scoren hoger op tests van concentratie en zelfdiscipline**. Hoe groener de omgeving, hoe beter de scores.
- Blootstelling aan natuurlijke omgevingen **verbetert de verstandelijke ontwikkeling** van kinderen/jongeren door het verbeteren van hun bewustzijn, redeneren en waarnemen.
- Vroege ervaringen met de natuur **stimuleren de ontwikkeling van verbeelding en gevoelens van verwondering**. Verwondering is een belangrijke motivatie voor een leven lang leren.
- Een natuurlijke omgeving **stimuleert het samenspel tussen kinderen/jongeren** en ze hebben meer positieve gevoelens over elkaar. De impact van spanningen in het leven van kinderen/jongeren verkleint en ze kunnen beter omgaan met tegenslag.

Voordelen voor kinderen en leerkrachten

- Spelen in de natuur is belangrijk voor de **ontwikkeling van zelfstandigheid** bij kinderen. Hun **spel is meer divers, fantasierijker en creatiever**, wat hun **taal- en vaardigheden tot samenwerken** bevordert.
- Kinderen die regelmatig spelen in een natuurlijke omgeving bezitten een **betere motoriek** (coördinatie, evenwicht en behendigheid) en ze zijn **minder vaak ziek**.
- **Pestgedrag vermindert**.
- De natuur helpt kinderen bij het **ontwikkelen van waarnemingsvermogen** en creativiteit en geeft hen een **gevoel van rust**.
- **Rustiger in de klas** na speeltijd
- Kansen voor **natuureducatie**
- **Observeren, ontdekken** patronen, scherpere **zintuiglijke vaardigheid**

Valkuilen

Vuil

#klimaatgezonde speelplaatsen

MOS

provincie
Oost-Vlaanderen

#klimaatgezonde speelplaatsen

Geld

Veiligheid

HEALTH & SAFETY
COMMISSION

PROPOSED
CHILD PROTECTION
COTTON WOOL SUIT

IT DOESN'T LOOK SAFE TO ME
AT ALL - HIS FACE IS TOTALLY
EXPOSED TO DANGER

Search ID: cman6

© Original Artist
Reproduction rights obtainable from
www.CartoonStock.com

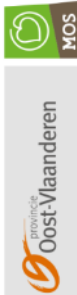
#klimaatgezonde speelplaatsen

provincie
Oost-Vlaanderen

#klimaatgezonde speelplaatsen

Veiligheid van avontuurlijke natuurspeelomgevingen

: <https://economie.fgov.be/nl/publicaties/veiligheid-van-avontuurlijke>

50 tinten groen

VOOR
Basisschool Visitatie, Gent

#klimaatgezonde speelplaatsen

provincie
Oost-Vlaanderen

HERINRICHTING Basisschool Visitatie, Gent

NA
Basisschool Visitatie, Gent

#klimaatgezonde speelplaatsen

provincie
Oost-Vlaanderen

VOOR
Leefschool De Vlieger, Oostende

#klimaatgezonde speelplaatsen

MOS

provincie
Oost-Vlaanderen

NA Leefschool De Vlieger, Oostende

Veel te doen op een kleine oppervlakte

Leefschool Groene Poortje, Kaster

#klimaatgezonde speelplaatsen

provincie
Oost-Vlaanderen

Veel te doen op een kleine oppervlakte

De Fontein Sint-Niklaas

Amfitheater

Leefschool Oosterzele

Gebruik van Recupmaterialen

Verloren hoek of gezellige babbelhoek

Verloren rand wordt groen parcours

Stadstuinieren in verloren hoek

Atheneum Pitzemburg
Mechelen

#klimaatgezonde speelplaatsen

provincie
Oost-Vlaanderen

Aan de slag in de moestuin

Villa Da Vinci Sint-Niklaas

#klimaatgezonde speelplaatsen

provincie
Oost-Vlaanderen

Schaduwdak van Druivelaars

spankabels

Pierkespark Gent

#klimaatgezonde speelplaatsen

provincie
Oost-Vlaanderen

Bloemrijke gevel

Klimplanten kleuren saaie muur

Secundaire school Berlijn

#klimaatgezonde speelplaatsen

provincie
Oost-Vlaanderen

Wilgenhut

Wilgenhut

Time-out

Klasopstellingen buiten

Educatie - buitenklas

© Buitenklas Bostorie Drongen

#klimaatgezonde speelplaatsen

gereguleerde
Oost-Vlaanderen

Waterspeelplek op verharde speelplaats

Wateronderzoek

WADI

De Kruipuit Maldegem

Water zichtbaar maken

Groendak

KTA Brugge

#klimaatgezonde speelplaatsen

provincie
Oost-Vlaanderen

Speelheuvel

Campus Kompas Wetteren

#klimaatgezonde speelplaatsen

MOS

provincie
Oost-Vlaanderen

Speelheuvel

De Vlieger Oostende

#klimaatgezonde speelplaatsen

MOS

Rustplaats in het groen

Villa Da Vinci Sint-Niklaas

#klimaatgezonde speelplaatsen

provincie
Oost-Vlaanderen

Boomspiegel zitplek

Leefschool Groene Poortje, Kaster

Zit platform

'vredesplek'

Zitheuvel

Villa Da Vinci Sint-Niklaas

#klimaatgezonde speelplaatsen

MOS

provincie
Oost-Vlaanderen

Aandacht voor randen

Villa Da Vinci Sint-Niklaas

#klimaatgezonde speelplaatsen

provincie
Oost-Vlaanderen

Aandacht voor randen onverhard

**Plukfruit:
Lekker !**

Inzaaien bloemenweide

MS Kompas Wetteren

#klimaatgezonde speelplaatsen

Afwisseling in ondergrond creatieve recup muurtjes

Cultiveer het gat in de haag

Leefschool Oosterzele

A photograph of a schoolyard featuring large, colorful, abstract sculptures made of concrete or stone. The sculptures are painted with various colors like blue, green, yellow, and red. Several children are playing on the sculptures. One boy in a dark jacket and light pants is running on the left. A girl in a pink shirt and blue shorts is standing on a sculpture in the center. Another girl in a grey shirt is visible in the background on the right. The background shows a modern school building with large windows and a balcony. The ground is paved with light-colored gravel or sand.

Bespeelbare Kunst

Fantasie- elementen

Losse materialen

Losse materialen

Buitenkeuken

Muziek

buitenklas, evenwichtsparcours of vogelkijkplek?

©Springzaad

#klimaatgezonde speelplaatsen

provincie
Oost-Vlaanderen

Kruidenspiraal

Speelboom

#klimaatgezonde speelplaatsen

MOS

provincie
Oost-Vlaanderen

Klimconstructies

#klimaatgezonde speelplaatsen

provincie
Oost-Vlaanderen

Fietsenstalling

#klimaatgezonde speelplaatsen

provincie
Oost-Vlaanderen

Fietsenstalling

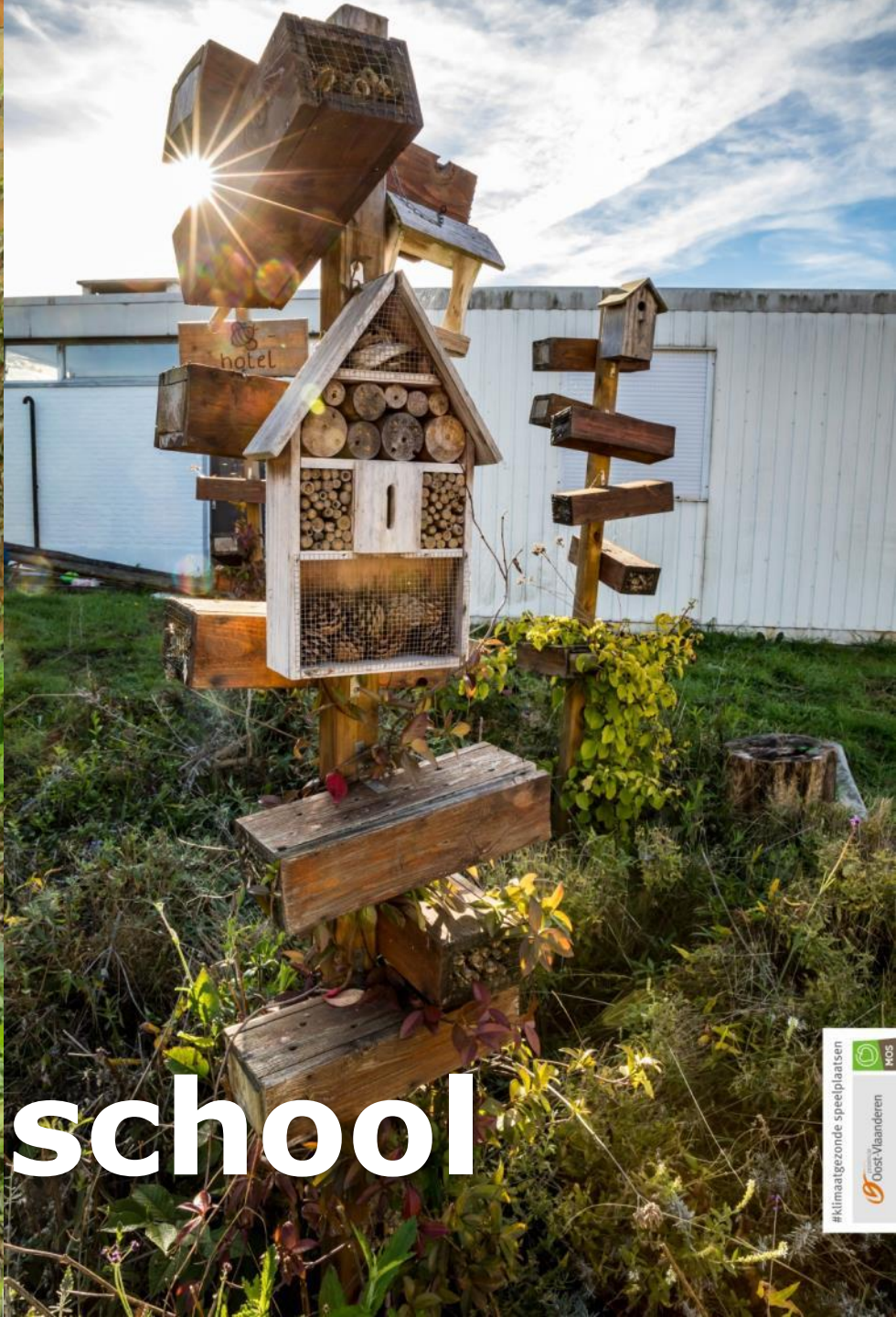
Dieren op school

Dieren op school

Dieren op school

Dieren op school

Blotevoetenpad

Evenwichtsparcours

Groene uitstraling langs straatkant

KA Avelgem

#klimaatgezonde speelplaatsen

provincie
Oost-Vlaanderen

takkerboom
De takkerboom is een van de oudste bomen van België. Hij is ongeveer 1000 jaar oud en heeft een diameter van ongeveer 1 meter. Hij staat op de plaats waar de takkerboom ooit stond. Hij is nu een monument en wordt beschermd door de Vlaamse Regering.

Klimaatgezonde speelplaatsen

Bedankt voor jullie aandacht!

www.oost-vlaanderen.be/klimaatgezondespeelplaatsen

Klimaatgezonde speelplaatsen

GODICHTBOIS

provincie
Oost-Vlaanderen

www.oost-vlaanderen.be/klimaatgezondespeelplaatsen